Nieuwegein

Contactpersoon Anouk de Wilde - Hemmes
Telefoon 14 030
E-mail grootmerwede@nieuwegein.nl

Gemeenteraad Nieuwegein
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 9 november 2026
Uw kenmerk
Kenmerk
Zaaknummer
Berichtnummer
Onderwerp Uitkomsten BO MIRT 2026

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport Noordwest (BO MIRT) van 4 november 2026 jl. Op 28 oktober 2026 bent u per raadsbrief geïnformeerd over onze inzet tijdens dit overleg. In deze brief geven we een nadere toelichting over de voor Nieuwegein relevante gemaakte afspraken. De volledige toelichting van gemaakte afspraken is door het Rijk verwoord in de Tweede Kamerbrief Uitkomsten Bestuurlijk Overleggen MIRT 2026 (IenW). Bespreking van de uitkomsten van de BO's MIRT door de Tweede Kamer is nu voorzien op 3 december.

Het BO MIRT stond voor een belangrijk deel in het teken van de regeringsbrief Prioritering en perspectief Mobiliteits- en Deltafonds. Hoewel de financiële ruimte voor nieuwe investeringen daardoor nihil is, zijn wij positief dat er tijdens het BO MIRT belangrijke afspraken zijn gemaakt voor de bereikbaarheid van Nieuwegein en de ontwikkeling van Groot Merwede Rijnenburg. Hieronder zijn de gemaakte afspraken opgenomen die voor Nieuwegein en de regio Utrecht van belang zijn.

Voorkeursbeslissing MIRT-verkenning OV en Wonen (Merwedelijn)
De MIRT-verkenning OV en Wonen is afgerond. De Merwedelijn is hierin naar voren gekomen als belangrijke drager voor de toekomstige verstedelijking van Groot Merwede en Rijnenburg. Met de Merwedelijn wordt een belangrijke stap gezet in het verbeteren van de bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties in de regio. Tijdens het BO MIRT hebben Rijk en regio het voorkeursalternatief voor de MIRT-verkenning OV & Wonen vastgesteld, onder voorbehoud van positieve besluitvorming door raden en staten. Hiermee wordt het voorkeursalternatief omgezet naar een voorkeursbeslissing. Na positieve besluitvorming zal de bestuursovereenkomst voor de planning- en studiefase worden ondertekend. Met deze afspraak wordt een belangrijke stap gezet in de bereikbaarheid en realisatie van de woningbouwopgave van Groot Merwede en Rijnenburg. Wij zijn daarom positief over deze uitkomst.

Doortrekken Merwedelijn naar Nieuwegein en Rijnenburg (Rijnenburglijn)
Het tracé van de Merwedelijn loopt in het voorkeursalternatief van Utrecht CS tot Westraven, waar het vooralsnog aansluit op het bestaande tracé van de SUNIJ-lijn naar Nieuwegein. Daarmee worden de ontwikkelgebieden Galecopperzoom en Rijnenburg nog niet ontsloten met het openbaar vervoer. De Merwedelijn is wel geschikt om in de toekomst vanaf Westraven door te trekken naar Nieuwegein en Rijnenburg. In het BO MIRT 2025 is daarom afgesproken om een startbeslissing voor een nieuwe MIRT-verkenning om de Merwedelijn door te trekken naar Rijnenburg voor te bereiden, en parallel afspraken te maken over de bekostiging hiervan. Door de prioritering van het Mobiliteitsfonds is er op dit moment onvoldoende zicht op 75% financiering van de investeringskosten om deze verkenning te starten. Zoals ook al verwoord in de Kamerbrief over de prioritering van het Mobiliteits- en Deltafonds mag, in lijn met de Nota Ruimte, het ontbreken van financiële middelen op dit moment niet betekenen dat het onderzoek naar de Rijnenburglijn en daarmee de voortgang in het planproces voor de gebiedsontwikkeling tot stilstand komt.

Het belang van tempo in de woningbouwopgave wordt breed erkend. Bij de behandeling van de begroting van IenW op 3 november 2026 heeft de Kamer de regering daarom met een motie verzocht om voortvarend aan de slag te gaan om voor de Rijnenburglijn tot concrete beslisinformatie te komen. Ook is met grote meerderheid een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om te onderzoeken hoe structuurversterkende mobiliteitsprojecten, zoals de Rijnenburglijn, kunnen worden bekostigd, inclusief de mogelijkheid van een hiertoe opgericht fonds, waarbinnen andere vormen van financiering en/of bekostiging kunnen worden ingebracht. Ten slotte is een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om te onderzoeken wat voor- en nadelen zouden kunnen zijn van een aparte status van grootschalige infrastructuurprojecten, zoals de Merwedelijn/Rijnenburglijn, zodat kan worden afgeweken van de 75%-eis bij de start van een MIRT-verkenning, en 100%-eis bij de voorkeursbeslissing.

Tijdens het BO MIRT hebben Rijk en regio het belang van tempo en parallel plannen onderschreven. Afgesproken is dat het onderzoek naar de Rijnenburglijn wordt voortgezet om tijdig over de benodigde beslisinformatie te beschikken, en parallel hieraan afspraken maken over de zoektocht naar financiering/bekostiging.
Gelijktijdig aan deze uitwerkingen stellen Rijk en regio een Uitvoeringsconvenant op voor de grootschalige woningbouw in Groot Merwede en Rijnenburg, waarin de bereikbaarheidsopgave wordt bezien. Als regio zijn we namelijk voornemens het gebiedsgericht omgevingsprogramma Galecopperzoom in 2028 en de omgevingsvisie Rijnenburg in 2029 vast te stellen. Besluitvorming over de Rijnenburglijn ligt op het kritieke pad om deze planning te halen. De resultaten van de vier onderzoeken naar de auto- en OV-bereikbaarheid worden tijdens het BO MIRT 2027 in samenhang besproken. Dit betreft 1) Voorbereiden startbeslissing Rijnenburglijn, 2) Snelwegaansluiting A12 Kanaleneiland en keuze trambrug Amsterdam-Rijnkanaal, 3) Functioneren Hoofdwegennet A2 en A12, en 4) Autobereikbaarheid Rijnenburg.

Wij zijn positief dat Rijk en regio gezamenlijk tempo blijven maken in de voorbereiding van de Rijnenburglijn en de ontwikkeling van Groot Merwede en Rijnenburg. De brede steun in de Tweede Kamer met een motie voor verdere uitwerking van de Rijnenburglijn onderstreept het nationale belang van deze opgave. Ook het werkbezoek van minister-president Rob Jetten op 4 november, in zijn rol als voorzitter van de interministeriële taskforce Versnelling Woningbouw, aan Groot Merwede Rijnenburg, bevestigde de blijvende aandacht vanuit het Rijk voor deze ontwikkeling. Tijdens het werkbezoek heeft onze wethouder Ellie Eggengoor samen met de regionale collega's de voortgang en ambities van deze belangrijke woningbouwlocaties toegelicht.

Vervolg Ring Utrecht
Tijdens het BO MIRT hebben Rijk en regio gesproken over het vervolg van de Ring Utrecht. Aanleiding hiervoor zijn de vernietiging van het Tracébesluit Ring Utrecht en de prioritering van het Mobiliteitsfonds, waardoor de eerder gereserveerde middelen voor de Ring Utrecht zijn vervallen.

Door de vernietiging van het Tracébesluit ontbreekt er een toekomstperspectief voor de Ring Utrecht. De vernietiging van het Tracébesluit heeft gevolgen voor geluid, woningbouw, bereikbaarheid en bestaande afspraken tussen Rijk en regio. Hierdoor ontstaat onzekerheid over de toekomstige bereikbaarheid van de regio en de verdere ontwikkeling van woningbouwlocaties en gebiedsontwikkelingen zoals Stadseiland Zuid, Galecopperzoom en Lunetten-Koningsweg. Er zijn nieuwe afspraken nodig voor geluid, beheer en onderhoud van de bestaande Ring en de toekomstige ontwikkeling van de Ring Utrecht.

Tijdens het BO MIRT hebben Rijk en regio uitgesproken dat de opgave voor de Ring Utrecht onverminderd blijft bestaan. Afgesproken is dat het noodzakelijke onderhoud en de wettelijke geluidssanering worden uitgevoerd. En dat Rijk en regio gezamenlijk werken aan een toekomstperspectief voor de Ring Utrecht als onderdeel van de Rijksvisie Toekomstperspectief Hoofdwegennet die in voorjaar 2027 wordt vastgesteld. Wij vinden het positief dat Rijk en regio gezamenlijk optrekken in het vervolgproces en erkennen dat de bereikbaarheids- en leefbaarheidsopgaven blijven bestaan. Tegelijkertijd blijft het vervallen van de eerder gereserveerde middelen een forse tegenvaller voor de bereikbaarheid van Utrecht en de regio. De noodzaak om tot een toekomstbestendige oplossing voor de Ring Utrecht te komen blijft onverminderd groot. Ook voor de bereikbaarheid van Nieuwegein.

Wat betekenen de afspraken voor Nieuwegein
Met de BO MIRT afspraak voor de Merwedelijn en het vaststellen van het voorkeursalternatief tussen Utrecht CS en Westraven, kan het Nieuwegeinse doel van 15 minuten reistijd tussen Nieuwegein City en Utrecht CS worden bereikt. De woningbouwontwikkeling in de Galecopperzoom wordt nog niet ontsloten met een hoogwaardige openbaar vervoer verbinding. Door de afspraken in het BO MIRT wordt het onderzoek voortgezet en hopen we de benodigde beslisinformatie tijdig beschikbaar te hebben voor het gemeentelijke gebiedsgerichte omgevingsprogramma voor de Galecopperzoom. Hiermee hopen wij ons te kunnen houden aan de ambitie om te streven naar start realisatie in 2030. Tegelijkertijd zal er nog wel gezocht moeten worden naar financiering.

Het vervallen van het Tracébesluit heeft effect op de geluidsmaatregelen die waren voorzien in het Tracébesluit. Dit is ook een aandachtspunt voor het ontwikkelen van de Galecopperzoom. Het is daarom positief dat er vervolg wordt gegeven aan de bereikbaarheids- en leefbaarheidsopgave die blijven bestaan na het vervallen van het Tracébesluit.

Het besluit om door te studeren op de Rijnenburglijn betekent dat de gebiedsontwikkeling Galecopperzoom en het studeren op openbaar vervoer gelijk op blijven lopen. Door het onderzoek voort te zetten, hopen we dat de benodigde beslisinformatie tijdig beschikbaar komt voor de vaststelling van het gemeentelijke gebiedsgerichte omgevingsprogramma voor de Galecopperzoom in 2028. Zo blijven we streven om vanaf 2030 te starten met de realisatie in de Galecopperzoom.

Vervolg
Het BO MIRT vond plaats in een periode waarin de financiële ruimte voor nieuwe investeringen beperkt is. Tegen de achtergrond zijn belangrijke afspraken gemaakt over de bereikbaarheid van Nieuwegein en de ontwikkeling van de Galecopperzoom. Tegelijkertijd blijven er grote opgaven bestaan waarvoor op termijn aanvullende investeringen nodig zijn. Samen met onze regionale partners blijven wij ons daarom inzetten voor voldoende investeringsruimte voor de bereikbaarheid van de regio Utrecht en voor een goede balans tussen woningbouw, economie en bereikbaarheid.

De komende periode werken Rijk en regio de gemaakte afspraken verder uit. Daarbij blijven wij ons inzetten voor een goede bereikbaarheid van de stad en de randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van de woningbouwopgave. Wij houden uw raad op de hoogte van de voortgang en informeren u wanneer belangrijke vervolgbesluiten aan de orde zijn.

Graag geven we u binnenkort in een avond voor de stad toelichting op bovenstaande uitkomsten, de lopende onderzoeken in U Ned waar u over bent geïnformeerd in de inzetbrief BO MIRT en de stand van zaken van de gebiedsontwikkeling van het Nieuwegeinse deel van Groot Merwede. In bijgevoegde opzet voor een routekaart ziet u welke processtappen we voorzien in de gebiedsontwikkeling Groot Merwede Nieuwegein en de totstandkoming van de randvoorwaarden daarvoor. De komende maanden zullen verschillende onderwerpen hieruit bij uw raad komen, te starten met het voorbereidingskrediet voor sport en landschap. De routekaart wordt komende periode verder verfijnd ten behoeve van de communicatie met de stad over hoe de verschillende deeltrajecten zich tot elkaar verhouden.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
gemeentesecretaris

Marijke van Beukering-Huijbregts
burgemeester

Bijlagen Routekaart Groot Merwede Nieuwegein

Kopie aan